

ling, ikke blot den intellektuelle, men også den emotionelle, den fysiske og den sociale udvikling.

Bestemmelsens andet punktum uddyber alsidighedskravet ved at fremhæve børnenes lærelyst, fantasi, selvstændighed og tillid til sig selv og andre som væsentlige forudsætninger for at realisere det opstillede formål, og skolen må derfor til stadighed bestræbe sig på at stimulere disse egenskaber hos børnene og i øvrigt søge at skabe de bedst mulige rammer for deres personlige udfoldelse. Det ligger dog i sagens natur, at disse rammer ikke kan være uden grænser. Ligesåvel som skolens fællesskab bør give mulighed for et frugtbart menneskeligt samspil, på samme måde må hensynet til fællesskabet sætte visse, også rent praktisk bestemte, grænser for de enkelte børns personlige udfoldelse. Det hører utvivlsomt med blandt målene for den sociale udvikling at kunne erkende og administrere en sådan begrænsning.

Et led i den sociale udvikling er det også at lære at indtage en åben og tolerant holdning over for andres afvigende meninger. Folkeskolen må være en åben skole også i den forstand, at elever, forældres og læreres forskellige livsopfattelser og synspunkter respekteres. Det følger heraf og i øvrigt af formålsformuleringen, at skolen ikke må søge at påvirke børnene og de unge til bestemte livsanskuelser eller særopfattelser.

Der må således i skolen stedse herske vågen opmærksomhed omkring de problemer, der knytter sig til holdningspåvirkning af eleverne. Enhver lærer må være indstillet på efter bedste evne at gøre sig bevidst, i hvilke undervisningssammenhænge han kan risikere at påvirke elevernes holdning, og han må sætte det som sit mål at opveje eventuelle passager af ensidigt påvirkende karakter med information om eksistens og indhold af alternative holdninger. Derimod kan læreren trygt påvirke elevens holdning i retning af åbenhed over for forskellige opfattelser og herunder opstille åndsfrihed og tolerance som idealer.

Forudsætningen for en virkeliggørelse af dette mål og for skolens forberedelse af eleverne til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund er, at skolen selv udgør et demokratisk miljø, præget af åndsfrihed og tolerance.

Til kapitel 2. Undervisningens ordning.

Bestemmelserne i kapitel 2 vedrører folkeskolens generelle struktur (§ 3), undervisningsfagene m. v. (§§ 4—10), elevernes placering i undervisningssammenhængen (§ 11), skolens bedømmelse af elevernes arbejde (§ 12), undervisningstiden (§§ 13—14), elevtallet i klasserne (§ 15), undervisningsplaner (§ 16),

undervisningsmidler (§ 17) samt forsøgs- og udviklingsarbejde (§ 18).

Til § 3.

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 2, stk. 1, 2 og 4 med den udvidelse, der ligger i forslagens § 3, stk. 3.

Stk. 1 angiver folkeskolens generelle struktur, således som den er fastlagt på grundlag af folketingsbeslutningen af 30. maj 1969, pkt. 1, der dog ikke omtaler børnehaveklasse. Kommunerne vil heller ikke efter lovforslaget være forpligtet til at oprette børnehaveklasse, jfr. § 19, stk. 1, men hvor de oprettes, må de betragtes som et organisk led i den enkelte skole. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit II. 2.

Bestemmelsen i *stk. 2* forpligter kommunerne til at give elever, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 2, stk. 2, hvorefter der indrettes specialundervisning for „børn, der ikke med tilstrækkeligt udbytte kan følge den almindelige undervisning“.

Når man har forladt det hidtidige lovmæssige kriterium for specialundervisning, skyldes det bl. a., at det bygger på en forudsætning om, at det er muligt at opstille et fælles standardmål for, hvad der for den enkelte elev må anses for et tilstrækkeligt udbytte af den almindelige undervisning, og at det i øvrigt synes at lægge hovedvægten på det rent faglige udbytte af skolens undervisning. Det er karakteristisk for specialundervisningen i dag, at den i højere grad søger at tilgodese også andre sider af elevens personlighedsudvikling.

Hertil kommer, at den nugældende formulering ikke giver mulighed for at yde specialpædagogisk bistand til børn i børnehaveklasse, medens dette vil være muligt efter lovforslaget.

Udviklingen inden for specialundervisningen er i øvrigt præget af, at man i videst muligt omfang søger de handicappede elever integreret i den almindelige undervisning. Samtidig søger man at åbne muligheder for, at også de sværest handicappede børn, som hidtil har været undervist i specialskoler inden for særfor-sorgen, vil kunne integreres i et almindeligt skolemiljø i overensstemmelse med de retningslinier, der er angivet i folketingsbeslutningen af 30. maj 1969, punkt 5. På denne baggrund er det imidlertid klart, at der fortsat vil være behov også for egentlige specialklasser med henblik på elever, hvis handicap er af en sådan art og sværhedsgrad, at man ikke på betryggende måde vil kunne tilgodese deres undervisning eller